

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupen JUDr. Petrem Hrnčířem, advokátem se sídlem Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina**, se sídlem Vrchlického 2627/46, 587 24 Jihlava, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. KRPJ-38306/ČJ-2010-1600KR, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 5. 2016, č. j. 62 A 21/2016 - 132,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Z usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 26. 5. 2016, č. j. 62 A 21/2016 - 132, jež žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností, se podává, že žalobce se podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KRPJ-38306/ČJ-2010-1600KR o odvolání žalobce proti rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Kraje Vysočina ve věcech služebního poměru ze dne 26. 10. 2010, č. j. KRPJ-38306/ČJ-2010-1600NU, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o zaplacení dlužné částky za odpracované hodiny v období let 2007, 2008 a 2009. Dne 21. 4. 2016 vzal žalobce výslovně žalobu v celém rozsahu zpět z toho důvodu, že žalovaný dne 12. 4. 2016 pod č. j. KRPJ-38306-170/ČJ-2010-1600KR o odvolání rozhodl. Zároveň žalobce navrhl, aby mu soud přiznal náhradu nákladů řízení, neboť vzal žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného. Krajský soud proto napadeným usnesením podle § 47 písm. a) s. ř. s. řízení zastavil (výrok I) a o nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. tak, že žalovaný na náhradu nákladů řízení nemá právo (výrok II) a žalobci proti žalovanému (stěžovateli) přiznal částku 22 570 Kč jakožto náhradu nákladů řízení (výrok III), neboť dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně. Žalovaný v řízení o odvolání žalobce v době od 25. 6. 2015 (kdy byl žalovanému vrácen správní spis poté, co bylo původní rozhodnutí o odvolání zrušeno Městským soudem v Praze) až do 18. 9. 2015 realizoval toliko interní administrativní úkony. První úkon směřující k provedení dokazování tak, jak jej Městský soud v Praze zavázal, byl učiněn až na konci zákonem stanovené lhůty k vydání rozhodnutí (90 dnů).

Takové průtahy v řízení byly způsobeny nečinností žalovaného. Další nečinnost nastala od 23. 2. 2016, kdy poradní komise ředitele krajského ředitelství (dále jen „komise“) přijala doporučení, přičemž žalovaný rozhodl až dne 12. 4. 2016. Žalobce vzal žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného, který teprve v průběhu soudního řízení vydal rozhodnutí o odvolání žalobce. Krajský soud se vyjádřil též k podmínce vyčerpání procesních prostředků ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. tak, že byla podle jeho názoru splněna, neboť (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 2 Ans 5/2009 - 59) postačilo toliko uplatnit návrh na opatření proti nečinnosti, nebylo však nutné, aby žalobce vyčkal též na jeho vyřízení.

[2] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal nezákonnost napadeného usnesení krajského soudu z důvodu, že jeho odůvodnění je v rozporu s výrokem – nečinnost stěžovatele by mohla být konstatována toliko meritorním rozsudkem, nikoli usnesením o zastavení řízení. Namítal dále nesprávnost závěru o své nečinnosti. Podle něj byly úkony v řízení činěny kontinuálně a nesouhlasí, že by prováděl pouze interní administrativní úkony a první relevantní úkon realizoval až téměř tři měsíce poté, co mu byl Městským soudem v Praze vrácen správní spis. Upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, č. j. 5 As 22/2004 – 52, dle něhož nelze zásadu rychlosti řízení nadřadit nad zásadu materiální pravdy. Dle stěžovatele je zásada materiální pravdy těsně spjata se zásadou vyšetřovací, kdy aplikací obou principů dochází postupně k objasňování skutkového stavu. Dále stěžovatel upozorňuje, že po předání doporučení komise dne 24. 2. 2016 vyzval žalobce k uplatnění práv účastníka řízení, kdy ten se následně k věci vyjádřil dne 9. 3. 2016. Podle stěžovatele bylo v daném případě podání žaloby na nečinnost zneužitím práva směřujícím k získání úhrady nákladů řízení, jemuž nelze poskytovat ochranu.

[3] V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatel namítl, že žaloba měla být odmítnuta podle § 46 odst. 1 s. ř. s. pro nepřípustnost, což v řízení před krajským soudem namítal též. Podle stěžovatele nebyla splněna podmínka řízení – vyčerpání procesních prostředků ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. – a krajský soud tuto skutečnost posoudil v rozporu se zákonem. Stěžovatel poukázal na nedávný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015 - 59, který podle stěžovatele překonal právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 2 Ans 5/2009 - 59, o němž se opřel krajský soud. Podle stěžovatele tak žalobce nevyčerpal předepsaný procesní prostředek – opatření proti nečinnosti: dne 4. 2. 2016 vyzval žalovaného a Ministerstvo vnitra k vydání rozhodnutí v odvolacím řízení do 10. 2. 2016 a již 11. 2. 2016 podal žalobu, aniž by vyčkal na vydání usnesení o nevyhovění této žádosti, resp. aniž by vyčkal na uplynutí třicetidenní lhůty stanovené správnímu orgánu k rozhodnutí.

[4] Žalobce navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost s odkazem na analogické usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2016, č. j. 1 As 4/2016 - 37.

[5] Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu citovaným rozsudkem z 25. 5. 2016 skutečně překonal právní názor vyplývající z rozsudku č. j. 2 Ans 5/2009 - 59 v tom smyslu, že podmínka bezvýsledného vyčerpání procesních prostředků musí být splněna již k okamžiku podání žaloby (jinak řečeno, nestačí, je-li teprve po podání žaloby příslušný procesní prostředek uplatněn). V nyní posuzované věci však byly procesní prostředky na ochranu před nečinností uplatněny (oproti skutkovým okolnostem věci rozhodované pod č. j. 2 Ans 5/2009 - 59) před podáním žaloby, naposledy 4. 2. 2016, předtím však, jak konstatoval krajský soud, se žalobce „opakovaně obracel na žalovaného

pokračování

s urgencí o vydání rozhodnutí“, kterážto podání byl žalovaný „*těž nepochybně povinen ... posoudit podle obsahu a v návaznosti na to je postoupit nadřízenému správnímu orgánu k vyřízení*“. Stran těchto žádostí přitom třicetidenní lhůta před podáním žaloby uplynula, žaloba proto nepřijatelná – ani ve světle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016 – zřejmě nebyla.

[6] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel ve skutečnosti nepolemizuje se samotným výrokem o zastavení řízení. Nenapadá (nezpochybňuje) ani naplnění zákonných předpokladů pro zastavení řízení z titulu zpětvzetí žaloby, jak jsou zakotveny v § 47 písm. a) větě před středníkem s. ř. s., tedy např. zda byla či nebyla žaloba vzata skutečně zpět a zda lze účinky tohoto úkonu přičítat žalobci apod. V kasační stížnosti lze ve vztahu k výroku I vysledovat pouze stěžovatelem vznesené otázky týkající se odůvodnění tohoto výroku, resp. navazujícího nákladového výroku. Kasační stížností se tedy stěžovatel materiálně nedomáhá změny výroku napadeného usnesení o zastavení řízení. Z obsahu stížnostní argumentace vyplývá, že se stěžovatel ve skutečnosti domáhá pouze přezkoumání a zrušení výroku usnesení krajského soudu, kterým mu byla stanovena povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

[7] Stěžovatel má samozřejmě pravdu v tom, že krajský soud se v usnesení o zastavení řízení vyjadřoval i k meritu žaloby, přičemž konstatoval, že byla podána důvodně. Stěžovatel se však mýlí v tom, že krajský soud tak nebyl oprávněn učinit. Právě naopak, pro účely rozhodnutí o nákladech řízení provedení takového hodnocení žaloby procesní předpis předpokládá, jinak by nebylo možno postupovat podle § 60 odst. 3 s. ř. s. V případě zpětvzetí žaloby „pro pozdější chování odpůrce“ je totiž nutno za účelem rozhodnutí o návrhu žalobce na přiznání nákladů řízení jako „předběžnou“ otázku zkoumat, zda byla žaloba podána důvodně a zda její důvod „odpadl“ pro pozdější chování žalovaného. Přesně tak krajský soud postupoval.

[8] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, stejně jako v usnesení ze dne 3. 2. 2016, č. j. 1 As 4/2016 - 37, na nějž žalobce poukázal, že stěžovatel netvrdil, že by mu zastavením řízení o žalobě byla způsobena, byť i jen minimální, újma na jeho právech. Pozice stěžovatele je tak objektivně nahlíženo stejná, jako kdyby byla žaloba odmítnuta, nebo dokonce zamítnuta. Ani v těchto dvou dalších případech by kasační stížnost stěžovatele nebyla subjektivně přípustná. Z toho plyne, že stěžovatel není oprávněn napadat výrok o zastavení řízení opravným prostředkem. Soud proto odmítl kasační stížnost směřující proti výroku I usnesení krajského soudu na základě § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[9] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatele proti výroku o zastavení řízení je nepřijatelná, soud kasační stížnost odmítl i v části týkající se nákladů řízení o žalobě (výroky II a III usnesení krajského soudu), a to v souladu s § 104 odst. 2 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., aplikovaným na základě § 120 s. ř. s. Kasační stížnost proti výroku o náhradě nákladů řízení je totiž nepřijatelná nejen tehdy, pokud směřuje výlučně proti nákladovému výroku, ale též tehdy, když sice směřuje proti hlavnímu výroku, na němž je nákladový výrok závislý, avšak kasační stížnost proti tomuto hlavnímu výroku (zde výroku o zastavení řízení) je nepřijatelná (podrobně viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, bod 31, č. 2116/2010 Sb. NSS).

[10] Z dalších analogických rozhodnutí Nejvyššího správního soudu lze odkázat např. na usnesení ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. 7 As 173/2014, usnesení ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. 6 As 203/2014, či usnesení ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 6 As 301/2014.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Byl-li návrh odmítnut, nemá žádný z účastníků nárok na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu